

Pähkle ramat.

(Wändra õppetaja kirjotud.) (Carl Körber)

7.
Se ramat maksab nenda pogitud 6 kopp. hõbbe.

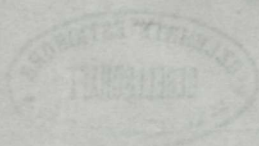
Perno linnas 1851.

Dormi kirjadega trükkitud.

Der Druck ist unter der Bedingung gestattet, daß nach Beendigung desselben die vorgeschriebene Anzahl Exemplare bei dem Dorpatschen Censur = Comitee eingereicht werde. Dorpat, den 17. December 1850.

(L. S.)

Censor Samson.

Pähkle ramat.

Lapsokesed! Ma ollen teile monne aia eest üks karjalaste ramat kirjotanud, kennešt üks tallopoia laps ütelnud: „Kui ma siit loen, se on ni magus, nago ma sõõksin ounad pu peält.“

Selle lapse sanna järrele ütlen minna: se kord polle mul mitte punnased ounad teile kättetua, waid agga nattokest koldsed pähkled, sest aeg on wägga nap, ja tööd on wägga paljo.

Agga ma käisin neil päiwil monnikord õhtust aega metsast läbbi omma meelt ka wahhel jahutama, ja rapputasin sarrapu peält kaks peo täit pähklikid mahha: üks jaggo sõi teine mees ärra, mis üllejänud, sago teie kätte. Lõge kirowikes-sega peäle, wiškage tuhjad kored mahha, pistke tuum suhho: se on ka asfi lastele.

Sowin teile paljo tuhhat terwist, ja keige teie perrerahwale. Terretage neid ka minno polest lahkeste. Summalaga seks korraks.

S i n n o k e .

Üks lind se lendas süit ja seält, ja tõstis haledaste heält: „Kust leian minna terrakest, et täidan omma kõhhokest; oh talwekül, sa walli mees, nüüd surreme keik sinno eest!“ —

Süis päike külis üllewelt kül linnokestse nuttoheält, ja päistis soialt mahha ka, ning kerwadesse illoga: keik linnud laulsiid rõõmsaste, said süa, jua rohkeste.

D r r a w .

Drraw hüppas ühhest teise, mäanna oksad figuwad. Tuul, se wihhastab, ja ütleb: „Mis sa süit seäl kargad ka? Wata agga, et ma warsi toon sind mahha, lõõn sind purruks; mõtle mis suur wäggi minnul, küle, kui ma rāgin sinnul: pohja poolt ma hakkān peäle, lounamale tõstan heäle.“

Drraw naeris: „Ei ma kardā, mis sa muido āhwardad!“

Tuul se puhhus hinge wälja, et ta isse lootsutas, ikka peäle keigest joust; mäanna oksad murrawad.

Drraw otis tükki aega, hoidis finni kowwaste: „pea finni mis sul on, ükski wõtta sinno õn.“

Tuledhk ei joudnud ennam, lootsutas, jāi hingama.

Lomake läks jälle üles rutto, rutto, kermeeste, otis toito, kust ta leidis, omma palle higgi sees.

Tuledõht, se kaddus ärra; orraw ellab priiskeste, istub pehme peesja sees, feik ta poiad temma ees.

Hirekesed.

Kaks kassikest, need mangesid, ja ümber emma hüppasid, ja teggid mitto nalja. Kül wannal kassil hea meel, ta teggi, nago maggaks seäl, ja pöris kura selga.

Süis jälle ülles forraga, ja möda tubba rut- toga; kaks nored josid järrel: nad püüdsid wan- na finni wotta, ja said ka pea emma kätte, ei leidnud otsa rõmofärral.

Üks hireke, mis alles noor, fel libbe nahk, kui munnakoor, se wahhib august wälja; ja lähhäb omma emmale, ning rägib rõdmsast temmale: „Dh tulle wata nalja!“ —

Kül wanna hiir süis ehmatas, ja omma poega hirmotas, ning taples wägga rängaste: „Mis wahhid sa ni hullust peast; eks sa ei tea, et nende seast meil tulleb surm ni hirmsaste!“ —

Noor hiir süis mötles nattokest, ja hüdis em- ma pole: „Ei nende jure iggawest! — Ma jaân so armsa hole, ja pallun agga süa nüüd: ei läh- hä minna paigalt siit.“

Wanna hiir läks otsima, noreke jäi wahtima: wanna kaks kui püssist paught nore hire murdis kraught: kassipoegil rõmopääw, hire emmal sur- mawaew!

Sulta, Wido.

Sulta, Wido kahhes perres ollid nabred wannast jo. Sulta suur, ja pitk ning jämme, Wido piisokenne loom. Sulta tõsine ja tru, Wido karmwal koer ja kelm.

Perrerahwas tapsid sigga, Sultale sai monni tük. Wido wahhib läbbi aia, mis seäl naber kannab suus. Naber kaddus hoonde tagga, Wido mõtles: Same nähha.

Sulta jälle rahholist heitis päwa paistele. Wido ülle aia lipst terretas ja ütles siis: „Kule, naber, minna näggin, et sa kandsid lihhatük, petsid ärra hoonde tagga, se ep olle mitte hea! — Pea woib üks teine leida, panneb nahka, mis sul sest? — Anna parrem mulle hoida, siis sa tead, kus ta on.“ —

Sulta wastas: „Jägo peäle, mis sa ennast waewad ka; omma hoida on jo raske, hakka wođrast hoidma weel! Dle terve tullemast, minna maggan nattofest.“

Wido ülle aia jälle omma oue taggasi: watis Sulta maggab hästi: „Magga peäle, sõbroke!“ — jooksis kapsta aiast läbbi, kaewust, saunast ikka möda, lauda tagga tassakeste; jubba ninnaš magguš haiš.

Watab, wahhib, nusutab, südda wägga rõmustab; romas lauda nurga alla, kappakülle, lähemalle; jubba kallis kingitus Wido su ees augo sees; hakkas peäle usfinaste, ei ta watand ennam kõrwa, mehhekesfel hea meel.

„Ai, ai, ai, ai!“ — Mis seäl wigga? —

Sulta Wido kallal jo, kiskus tedda sabbapiddi karjalanda nurga alt. Wido kenne, et kül häddas, süüski tahtnud lihha anda, tahtis koio pole kanda.

Sulta hambad terrawad, Wido jallad usfinad.

Sulta mõtles: „Dh sa naber omma kawwalusfega! Minna tahhan finnihoida, mis mul on, ja mitte kuulda küllaliste wallejutto, kui mul isfi arro peas. Monni nuttab elloaia et ta wõttis teisi kuulda, kus ta isse piddi teadma, mis ta piddi teggema.“

Warblane ja hobbone.

Sure moisa hooste tallis hobbosid kül hea hulke seisid teine teise kõrwas, kes neid nimmesid keik teab? kõrb ja raudjas, must ja walge, punane ning paat ja lauk, tuhkur, woik ja kirjo, hall, rokkamok ning sõrasilm.

Dalwe külmast ei nad teadnud omma soia talli sees; waene warblane kül teadis, otis talli ukse ees. Tubba kutsar Wdo tulleb sõmast, lähhab talli ka, jättab ukse lahti seisma, hakkab korristama seäl; hoostele ka kaerad andma; kül nad wõtwad mehhe modi, olleks agga rohkem anda, ei nad põlgaks mitte ärra.

Warblane süis: „Sirp, sirp, sirp!“ — hüppab, kargab kui üks kirp ühhest latrest teise peäle, tõstab pallumisse heäle: „Andke mulle nattokest teie kaeraterradest!“

Ei nad tahtnud ükski anda, iggaühhel omma

jut; ei neil polnud hallastust: raudjas kowwa kui üks raud, must ni kustund kui üks süsi, walge külm kui talwelummi; iggaühhel sõimomimed, taplemisše kurjad sannad; rokkamok ldi taggant ülles, sõrafilm kui kurri waim.

Mustjal kõrwil olli üksi halle meel ja ütles siis: „Tulle wõtta minno rangist tännapääw ja iggapääw!“ — Nenda sündis se keik talwe — warblane ja mustjas kõrb — talwe aitiš hobbone, kui jälle warblane.

Palla pääw ja kårbsid kallal, parmud läbbi aйна weel; ei nad sanud kaerad süa, heinad polle arwata; eest ja tagga, pea ja perse, kõht ja selg ning põlwed, reied, rinnad, kael ja suud ning filmad keik sai ärrandälatud.

Mustjal kõrwil rahhopõlw: temma latre laua peäl kuuldi kenna linno heäl. Kui üks tulli waenlane, jubba warsi warblane kripst ja krapst, ja nelas alla, ei nad tohtnud liggi tulla.

Kutsjar Udo mõtles siis: „Wata immet, mis hea wiis on neil lomadele antud nago süddamesshe pantud: mustjas kõrb ja warblane woiwad mitmel meestel olla kui üks elloõppetus ja üks armofingitus.“

Poisike ja wanna härg.

„Sukko, wõtta ramat kätte, mis sa muido weddeled!“ —

Sukko, nago kuleks mitte, rutto uksest minnema.

Emma järrel: „Kule Tuffo, kui sa mitte tänna loed, louna jääd sa sömatta.“

Poisike jo mondafora, kui ta oues aega wiitnud, egga tulnud emma jure abitsit seäl luggema, nattokest ka werima: jäi ta louna sömatta.

Tuffo filmad pahhased, wõttab ramat kappi peält; temma mofkad wennisid, kui ta lugges kirjja seält. Lugges omma tükki ärra, jooksis oue, — lust ja kårra.

Must ja küüt, ning wall ja lauf oues maas, ja puhkawad.

Tuffo liggi, wõttis witsa, ütles: „Mis te tete siin! Teil on hea, mul on pahha, wata agga kui ma pannen a bitsit teid luggema. Kui te mitte selgeste, puhtaste ja waljuste keik need kirjud werimissed, ja need puhstaberimissed ei sa ärraluggeda: minna pannen piitsaga.“

Rutto Tuffo maia pole, ramat kappist wäljatoma; isfa piitsa warna otsast: „Plakst ja plakst, ma tahhan teile pähhä panna, selja peäle, teie laesad luggesjad. Minno piisofe nõdder Pea, ühtepuhko waewatud: teil on allati wägga hea, ei sa ilmaš koormatud.“

Tulleb wälja, wahhib, watab: jubba härjad astuwad. Sullane kõiib nende tagga, ikka otse põllo pole, jubba seatakse sahha: Must ja Küüt, need kõiwad ees, Wall ja Lauf ning nende mees.

Pois jäi raskest mõtlema, hääbi tulli temma peäle; õppis hästi luggema, tõstis kennast laulo heäle; puhhapäwa fori peäl, kuuldaks temma armas heäl.

P i n n o p e s s a .

Henrik hoidis lambatalled metsa äres wagu-
gusi, mötles, mis se lind seäl laulab põsa tagga
allati? — Lähháb liggi, wahhib, watab, hüdis:
„Oh sa heldeke, teie kennad lomakesed, lasf' ma
katsun ommeti, kas te sate jubba isse nattokestgi
leñnata?“

Lind seäl oksa peäl, se pallus: „Armas Hen-
rik, ärra te; minne ärra minno pessast, lapsed
kirtwad hirmsaste. Sinno sured filmad nditwad
neile wägga pahhaste; hakkad sa weel kätte wõt-
ma, siis on warji surm neil ká. Armas Henrik,
kule nüüd, minna pallun, minne siit.“

Henrik ütles: „Olgo peäle, agga te mul lau-
loheäle, te mul nenda kennaste, kui sa ial mois-
tadge.“

Lind siis kohhe hakkas laulma üsna ue wisi
járrel, laulis poiwi kohta nenda: „Oh sa õnnis-
tud, oh sa rõmustud armas kallis lapsewaim.
Kaswa kui õitwad puud, inglid sul andko suud:
kaswa kui Taewaisja taim.“

Henrik pühkis filmad ärra, ei ta melest poiste
kärra olnud ennam ilmašgi; watis ülles taewa
pole, andis armo Jēsa hole, olli palwes allati.

Perrerahwas pannid immeks, kuida pois ni
teiseks sanud; ei ta rágind, kúl nad kúšfind; em-
ma mötles: „Mis sest saab!“

Kui ta metsas karia hoidis, keif need linnud
temma ümber: koldsed, punnased ja kirjud, sured
ning ka pišfokessed; keif nad ollid kuulda sanud,
kuida Henrik hallastanud, mitte poiad pessast wõt-

nud, rutto jälle karja tõtnud. Kus ta läks ja kus ta seisis, ikka linnolaul ta ümber, et ta südda rõmo täis, rahhus mõda metsa kais.

Kewwade ning sui läksid, süggise sai peäle ka, lehed pu peält mahhatullid; poisike jäi pödde-
ma. Ei ta olnud kaua waewas, inglid hallas-
tasid taewas, hoidsid temma hinge sülles, kand-
sid sedda taewa üles.

Kehha maggas risti al, furnoaed keik lindu
täis; kül nad laulsid laulowisid immelikult hal-
ledaste: inimisjed mitte teadnud, mis se pididi
tähhendama, — inglid taewa kori peält moistfid
linde lauloheält.

G ö o f e.

„Mis laulad ni rõõmsast, sa piisoke lind, kas
naerad mo murre, ja irwitad mind? Mo jallad
on wärsind, mo südda on mures, et kui se woiks
olla, ma tänna weel surreks!“

Ja lõoke laulis, ei kuulnud ka meest, ta len-
das ni kõrgest, ning kaddus ta kääst; ja tekäia
astus täis murret ja wihha, ei tahtnud ka en-
namgi päikest weel nähha.

Ja wata, se linnoke jälle seäl kõrges, ja lau-
lab ni elledast tekäia kõrwas, ning lasseb kord
ruttoga Ma peäle mahha, ei teadnud, et mees
tahtis tehha tal pahha.

Ta wöttis üks kiwi, ja wiskas ta kohta, ei
putund kül külge, ta läks senna rohto; ja lõoke

tõstab siis ruttuste tiivad, ning warfi need kõr-
geste linnokest wivad.

Siis karjus se tekaia wihhaga üles: „Mis
rõõm on sul poues, mis lust on sul süles, et
laulad ja üllendad terve se pääw, ja minnul on
pahha ja süddame waew!“ —

Ta linnoke hüdis seält üllewelt mahha: „Ma
laulan, et Issanda armo saan nähha; ja pallun,
et temma woiks toito mul anda, ning häddas
ka minno eest hoolt wõttaks kanda.“

Ta on mind jo heldest se pääwani saatnud, ja
ollen jo mittokord sedda ka waatnud, et waen-
lane tahtis mind kurjaste püda, siis wõtsin ka
warfi ta pole kül hüda.

Kas sinna siis mitte ei woiks ka ni tehha,
siis saaksid sa pea ta hallastust nähha: oh min-
ne, ja lasse nüüd põlwili mahha, siis tõest ka
kaub keif murre ja pahha.“ —

Mees läks tee peält kõrwale, heitis senna põl-
wile, pallus andeks süddamest. Edoenne üllewelt,
tõstis omma rõõmheält, laulis waljust, elledast.

Se, kes Pea kohtas, andis linnokessel terra-
fest, ning et mees sest pääwast kandis rahhus pää-
wa koormakest: forem on nüüd mahhapantud,
kehha surnoaeda kantud.

Linnokeäl on põllo peäl, hingel taewas ingli
heäl.

N e b b a n e.

Pardi poiad oiosid, teine teist ka aiasid, emma
keskelt watab. Nebbane seäl kalda peäl, pahha

nou ja karmwal keel, paljo termist sadab.

„Tulge teie kennekesed, teie koldsed linnokesed, minna sowin teile head.“

Jubba pardi poiad tahtsid, ikka kenna loma wahtsid, pardi emma wanas pead.

„Tulge mulle kord ka wõdraks, minna sowin teid ka pulmaks, annan tütrel mehhele; küll mul roga, küllalt jua, lastsin ammo kokkotua, pange agga tähhele, et te mitte haigeks jäte, kui te wägga paljo sõte; egga minna muido kelaks, se on keif jo teie kasuks.“

Pardi poiad kuulwad jutto, üks ja teine jubba rutto ikka kalda pole soudma, sedda kallist asja noudma, mis se lahke metsamees rägib nende kõrwa ees.

Wanna part siis wihhastas, rebbasele kulutas: „Sinna karmwal kurri küil, mis sa wahhid kalda peal, tahhad sa mo poiad süa, tütrel pulmaks roga wia. Tulge lapsokessed kokko, ärge kuulge kelmi mokka, wallejutto ilmaage — tulge keif mo järrele.“

Emma ees, keif poiakesed temma ümber oiowad, rutto ärra alla pole, jubba joudsast lähhawad.

Rebbane, se kargas jõkke praugti keige keh-haga, hoidis Pea kõrgest ülles, soudis laia sab-baga, tahtis linno prati süa, mitte ennam järrel anda.

Jubba mehhe joud on otsas, keif ta wäggi kaddunud, wessi suhho, Pea waub, jallad kangeks wennitud, sabba olli üksi nähha; pardid astsid ülles randa.

Waatsid jõe kalda peält, emma tõstis omma heält: „Sage targaks lapsokessed, moistge isse walmada, silmad lahti, moistus Peas, et te kahjusse ei sa.

Meil on wihhamehhi ees metsas, Ma peäl, ning ka wees: kanid tahtwad immeda, rebbaseid meid nelata, küt, se lassib püssiga, kuil, se hakkab küündega.“

Oh sa waene paradisuggu, kül sul monni raske luggu; siiski ärra kardda sa: Temma hoiab paradid ka.

Põdder ning jännes.

Põdder seisis kaua aega jõe kaldal wahtimas, watis ommad uhked sarwed, põris pead ja ütles siis: „Tulge, teie metsalomad, kofko keigist jao-dest, kus on üks, kes minno wasto tohhiks ennast seada ka. Wata, mis suurt au ja ehte mulle pandud otsa peäle, üks ta olle kui üks märk, et ma pealik nende seas. Tulge wälja, kui teil julgus, metsalomad, hulgani; tohhib üks mo kõrwa seista? tühjad sandid minno ees! — Karrul kääpad innetumad, hundil jämme kange kael, rebbaseid kui kelmi silmad, jännes kui üks tühhi sät. Hobbone kül surustelleb, mis tal muud kui wangi põlw. Harg ni rummal, et tal parras, kui tal nahka nullitaks. Koer, se augub dõd ja pawa, ei te head kellegil. Lammas mägib ilma aego, mis sest tühjast willast saab? — Agga wata minna ollen tõeste kui üllem loom; tulge wälja,

astge ette, waatge, mis mul Pea peal; sedda ei fa ükski wötta, minna kannan elloaeg; kui üks tulleks minno wasto, löön ta mahha sarwega."

Pissofenne jannes tulli tasfakeste liggi ka, tahtis jöest su täis wötta omma sure janno sees.

Pödder taples: „Kuidas julgud minno kõrwa astuda? Wata minno uhked sarwed, mis sul tühjal? Middagi!"

Jannes ütles: „Minna ollen rahhul omma ihhoga; sarwed woiwad pea surma uhkel lomal walmista."

Paught siis pandi metsa ärest, weel üks tagga järrele; pea jubba jögri mehhed ratsa rutto lennata; koerte hull, kui nolid liggi, teine ikka teise ette. Pödder kaddus metsa sisse, jannes pettis põsa alla.

Keif need jögriid, küttimehhed hooste seljast mahha siis, koerte tagga metsa sisse, watama, mis kårra seäl? Pöddra sarwed kinnijånud, männa oksad figuwad, kül ta katsub lahti sada, keif on muido, asjata.

Koerad tullewad ta ümber, hambad mehhel selgas kinni, köhho alt nad kistsuwad, jalgest ka weel hakkawad; jubba langeb nende kätte püssi kulid kehha sisse.

Jannes kartis hirmsaste, südda rindus kopputas: „Müüd nad tullewad mo kallal, ei ma peäse nende käest!"

Ükski möttelnd temma peäle, sure löma ümber keif, weddasid ta köie otsas, pannid wankre peäle ka, wisid köio, nülgsid nahka, pöddra lihha müsid moisa, pöddra sarwed praego weel metsawahhi

seina peäl: hõbbe taskourifel rippub sarwe arro peäl, hõab agga tif ja taf, nago rãgiks põddra furma tassakeste kõrwa sisse: „Ärra olle ilmas uhke, ärra surustelle ka; se, mis peäl sa olled julge, woib sind pea hukkata. Kui sul üllearro mõtted touswad omma ello sees, wata mis seäl metsawahhe seina külges sinno ees.“

K a n n a p o i a d .

Waeße mehhe oue peäl kuf ja kanna ellasid, nelli poega nendega; kuf, se tõstis rõmoheält, kanna kandis emma hoolt, poiad kennast kaswasid.

Zeise perre küllapois mõtles: „Kas mo kiw- wi lähháb otse kanna Pea kõhta?“ — wiskas ülle aia kiw- wi, kiw- wi murdis kanna jalla, kanna kukkus kõhhe mahha.

Kül ta tahtis üllestousta, kuf, se aitis ühhelt poolt, poiakesed pallusid teiselt polelt keif ta kõrwas: „Seisa omma jalge peäle, anna kuulda omma heäle, ärra surre, emmake!“

Ei ta sanud wastust anda, kattis filmad unne kätte, surmatunnike on kã: jubba jalgu sirrutab, jubba kehha sirgeks aiab, ello õht kã kaddus seest. Perre lapsed kandsid ärra, matsid mulda augo sisse.

Kannapoiad tsaugsuwad mõda aia äresid. Kuf, se otsib ühtepuhko, kuf ta neile toidust leiab, warra, louna, õhtoni; õse temma tiwa alla lin- nokesed puggenesid, katsus sojendada neid.

Ei ta moistnud nenda tehha, kui se õnnis em-

make; kúl ta mótleš, kúl ta watis, ei se olnud emma hool; poiakessed sureš murreš, temma isse raskeš waewas.

Ei nad kaua leinanud omma armsa emma järrel, wiimne tunnike neil tulli pea keige neljale.

Keigewannem kukkus tiki ülle kaela otsete; teise murdsid kassi hambad; kolmas kaddus metsa sisse, pididi nalga surrema; wiimne wõtsid kulli küned, keigel neljal elloots.

Waese mehhe oue aedas kuk kais kurwa nõoga, ei ta tõstnud ennam heale, ei ta tahtnud süa ka, lõppis ärra silma nähhes, wanas pead ja heitis hinge.

Waese mehhe naene surri, panti hauda hingama; nelli lapsokest, need nutsid haua äres ärdaste. Maia kolle, keigil murre, leinaminne igapääw; õse lapsed neljakeste, isša kõrwas wõdis maas. Hommiko, kui üllestoufid, hüüdsid emma järrele: emma kõrwad mitte kuulnud, magas haudas süggawast.

W a r r i.

Saksa kõgist kulla kutsik wõttis suhho lihhatük, ei seäl polnud näggiat mitte innimesse hinge; muudkui rutto uksest wälja, kallist asja koio wima, jooksis pole wersta maad, seisis oia kalda peal, mótleš: „Wõttan puhhata!“ — puhkas, watis, tulleb kegi? — astub jälle eddasi ülle silla tassakest.

Watab jälle tagga pole, kas seäl tulleb kegi

järrel, mõtles: „Mis ma kaugemale lihhatükki kannan ka, eks ma woi sünsammas süa!“ — seisid risti silla peal.

Oh mis immet, oia wee seest wahhib teine kutsikas otse temma filmi sisse, lihhatük on temmal suus.

Ahne rohke sagi peale mõtles ta: „Ma kistsun kääst, saab mul üks mo nahka panna, teine omma perrele. Wee seest warri paistab temmal nenda pahhast wasto nüüd. Koera filmad läksid kurjaks, urrises ja wanas pead. Subba warri teeb nisamma kadde näggo temmale.

Süis ta kohhe kargas jõkke keige omma lihaga, teise koera warri kaddund, omma lihhatükike. Kõul ta püdis kätte sada; kust ta saab? läks jõe pohja!

Nüüd ta katsus wälja sada, oiawessi jookseb rutto, küul ta souab, keigest jounust, tahtis äre peale sada, kaldad kõrged, äkkilised, ikka lähem tammi pole. Tammi wärraw üllewel, wessi kahhinaga läbbi, koerakutsikas ka sisse, wekkirattas purtsab wahto, filmapilkus aias koera omma alla, surred katki, kääpad, kaelaluud ja selga, purruks, jahhuks koggone.

Weski alt läks furnokehha ikka emal eddasi, jõggi wiis ta raibe ärra kauge sure merresse; kallad, konnad, maud, ussid leidsid maggust roga seäl.

Poisike, kui olli luggend sedda jutto, küsis ta: „Tadeke, mis woib se olla, et se koer ni hukka sai? Eks se mitte innimeste kofta keik on rägitud?“

Jäsa ütles: „Kaswa sureks, küül sa siis ka nãhha saad, et kes ahne sãgi peãle puúdwad ilmalikko head ifka rohkem ennesele kofkopanna kurjaste, kautawad seddagi, mis neil enne olli kã.“

Poisike jãi mõtlema, piddas keif need sannad meles. Sai ta sureks kaswanud, tullid teised kiusajad, tahtsid tedda eksitada omma wallejuttega: rãkis kohhe koeraluggu, jãtsid tedda rahhule.

Tammepu ja tekãia.

Mitto wersta olli kãinud, monda wodrast asja nãinud reisja mees, ja tulli jãlle omma wanna koddõ pole.

Wãgga palla suipããw, ei ta jallad ennam joudnud, põlwed jubba nõrkesid, nãggi tammepu seãl kõrwas, põris tee peãlt nattokest, wiiskas kaelakotti selgast, panni Peakest senna peãle, mõtles: „Ma woin hingata tunnike, ehk rohkem aega, fenni kaub pãwa palla.“

Kui ta watab üllespole, laia tamme ladwa pole, nããb seãl kũlges tõrrukessed, ütleb: „Ei se polle hãsti Summalast ka arwatud: surel puul ni tũhhi willi; nende jãmme okstel kõlwaks parrem kũrwits otsas olla, mis need sured kũrwitsed moisaedas kaswawad. Ülleks mind ka kũssitud, kui keif se mailm sai lodud, tõest parrem olleks olnud.“

Tamme lehhed issekeskes possisesid tule kã, teised rãksid teiste wastõ: „Waatke sedda hullu meest, temma laidab pũhha Loja targast seãtud immeteud.“

Mehhe filmad jubba finni, maggab, noorskab raskeste.

Lounapoolt üks tulekenne aias pilwed ülles siis, ifka rohkem tagga järvel, taewas hakkab mustaks löma tuledhk ka kangeft puhhub, jubba monned wihma pisad; reisja mees on wäsinud, maggab, noorskab raskeste.

Wata, tammeterruke otse mehhe ninna peäle, teine, kolmas järrele, nago soäläst kuffub mahha temma filmalaude peäle, otfa, palle, uulde koh-ta, ärkas ruttust unnest ülles, hüdis: „Paggan, mis se on!?” — Pühkis pallet näppoga: mehhe ninna werrine.

Tamme lehhed kanges tules teised teiste wasto hüüdsid: „Waatge nüüd, mis rummal mees on seäl Ma peäl meie ees. Olleks se nüüd nenda lodud, nago temma jölle nou: tammel sured kūr-witfid tōrrukeste asfemele, efs nad olleks temma Pead warsi purruks pōrrotand.“

Mees jäi kuulma, mõtlema, laskis mahha pal-wele, pallus andeks Summalat, ütles: „Oh sa armolinne, iggawenne Loja seäl, kes sa kõrges taewas ellad, watad innimeste peäl? Keif, mis sinna olled seädnud, se on pühha immetō.“ Meie waesed pattused ei sa mitte seddagi arwata, mis filmi ees: wānhem weel so noud ja mõtted. Tae-wapilwed on kül kõrged, taewatāhhed kõrgemad, agga sinno iggawessesed mõtted kairwad keigest üle. Sinno pühha tahtminne sündko nüüd ja iggawest.

